

Rapport activiteitenplan

Vossenveld te Nijmegen

Status van het
document:

Definitief

Datum: 16-10-2025

Sweco Nederland B.V.
Onderwerp
Projectnummer
Klant
Auteur
Gecontroleerd door
Vrijgegeven door
Datum
Versie
Documentnummer
Documentreferentie

Handelsregister 30129769
Activiteitenplan Vossenveld te Nijmegen
51026880-002
De Variabele
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
16-10-2025
D1
51026880-002
NL25-648800269-150463

Inhoudsopgave

1	Algemene informatie.....	1
1.1	Inleiding	1
1.2	Locatiegegevens en huidige situatie	1
2	Activiteiten en planning	4
2.1	Activiteit en eindbeeld locatie	4
2.2	Werkwijze en planning werkzaamheden.....	5
2.3	Goedgekeurde gedragscode(s)	6
3	Onderzoeksmethodiek en resultaten.....	7
3.1	Onderzoeksmethode	7
3.2	Onderzoeksresultaten	8
4	Soorten en gebodsbepalingen	11
5	Doel en belang van de activiteiten	12
6	Alternatieven.....	13
6.1	Alternatieve locatie	13
6.2	Alternatieve inrichting	13
6.3	Alternatieve werkwijze.....	13
6.4	Alternatieve planning.....	14
7	Maatregelen.....	15
7.1	Inleiding	15
7.2	Tijdelijke mitigatie	15
7.3	Zorgvuldig handelen en ongeschikt maken	16
7.4	Controlerondes.....	17
7.5	Duurzame maatregelen in nieuwe situatie	17
7.6	Effectiviteit maatregel	18
7.7	Uitvoering maatregel: monitoren	18
8	Staat van instandhouding gewone dwergvleermuis	19
8.1	Zorgvuldig handelen.....	19
Bijlage 1		
	Geraadpleegde bronnen	20

1 Algemene informatie

1.1 Inleiding

Sweco heeft van De Variabele opdracht gekregen voor het opstellen van een activiteitenplan in het kader van de Omgevingswet, ten behoeve van de voorgenomen werkzaamheden aan Vossenveld te Nijmegen.

Uit de quickscan natuurwaarden, die door Econsultancy Part of Sweco in februari 2024 is uitgevoerd (rapportage 24016.001, d.d. 18 maart 2024), bleek dat de bebouwing aan Vossenveld geschikt is voor gebouwbewonende vleermuizen. Daarom is geadviseerd om aanvullend onderzoek naar deze soorten uit te voeren. Het aanvullend ecologisch onderzoek heeft plaatsgevonden van half april tot eind september (gebouwbewonende vleermuizen: meervleermuis, gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger). Uit het onderzoek is gebleken dat in het gebouw één kraamverblijfplaats en zes zomerverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis aanwezig zijn (rapport 51026880-001, d.d. 18 september 2025).

Zonder het nemen van maatregelen, is sprake van overtreding van artikel 11.46, lid 1b en artikel 11.46, lid 1d van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) van de Omgevingswet. Voor deze artikelen wordt een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit aangevraagd. Om negatieve gevolgen te voorkomen, worden mitigerende maatregelen uitgevoerd die onder andere bestaan uit het realiseren van tijdelijke en permanente verblijfplaatsen, faunavrij maken van de bebouwing en het werken buiten de kwetsbare periodes van de betreffende soorten.

Projectnaam:	Vossenveld te Nijmegen
Naam organisatie:	De Variabele
Naam contactpersoon:	[REDACTED]
Adres:	Weurtseweg 500
Postcode en plaats:	6541 BE Nijmegen

De deskundige die betrokken is bij het project, betreft een ervaren ecooog¹. Econsultancy Part of Sweco en Sweco zijn/was lid van de branchevereniging Netwerk Groene Bureaus en werk volgens de door het Netwerk opgestelde gedragscode en protocollen.

1.2 Locatiegegevens en huidige situatie

De onderzoekslocatie ($\pm 3.900 \text{ m}^2$) betreft Vossenveld aan de Vossendijk te Nijmegen. In figuur 1.1 is een luchtfoto van de onderzoekslocatie en de directe omgeving weergegeven.

¹ Alle ecologen van Sweco hebben op HBO, dan wel universitair niveau een opleiding genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie en/of • Zijn als ecooog werkzaam voor een ecologisch adviesbureau dat is aangesloten bij het netwerk Groene Bureaus en/of • Zetten zich aantoonbaar actief in op het gebied van soortenbescherming bij de daarvoor in Nederland bestaande organisaties.

Figuur 1.1 Luchtfoto onderzoekslocatie (wit omlijnd) en directe omgeving.

De onderzoekslocatie is bebouwd met een groot appartementencomplex dat huisvesting biedt aan studenten. Het gebouw bestaat uit meerdere vleugels van verschillende hoogtes variërend van vier tot elf etages, is deels opgetrokken uit baksteen en deels met wandpanelen en heeft platte daken. Onder het gebouw is een kruipruimte aanwezig. Op het terrein rondom het gebouw zijn parkeerplaatsen en fietsenstallingen aanwezig. Tevens zijn delen van het terrein ingericht met gras en lage aanplant. Het terrein is verder omzoomd door bomen. Ten noorden van de onderzoekslocatie ligt een woonwijk met twee-onder-een-kap woningen met daarachter een bosschage (gelegen op circa 200 meter afstand). Ten oosten is tevens een woonwijk gelegen die groen is ingericht met tuinen, bomenlanen, hagen en graspercelen. Ten zuiden is een volkstuintencomplex gelegen. Tot slot ligt ten westen van de onderzoekslocatie een sloot met struweel, gevolgd door twee grote bomenrijen en het Maas-Waalkanaal.

Figuur 1.2 t/m 1.4 geven een impressie van de onderzoekslocatie, middels foto's die zijn genomen tijdens het veldbezoek van de quickscan.

Figuur 1.2 Oostzijde van de onderzoekslocatie.

Figuur 1.3 Noordzijde van de onderzoekslocatie.

Figuur 1.4 Zuidzijde van de onderzoekslocatie.

2 Activiteiten en planning

2.1 Activiteit en eindbeeld locatie

De initiatiefnemer is voornemens de gevel te vervangen en om werkzaamheden uit te voeren aan het dak, om het gebouw veiliger en op zowel energetisch als bouwtechnisch vlak toekomstbestendig te maken. Hierbij zal de gevel en gevelkozijnen worden vervangen. Het gebouw zal in de nieuwe situatie nog steeds gebruikt worden als huisvesting voor studenten.

Figuur 2.1 Bestaande situatie gevels.

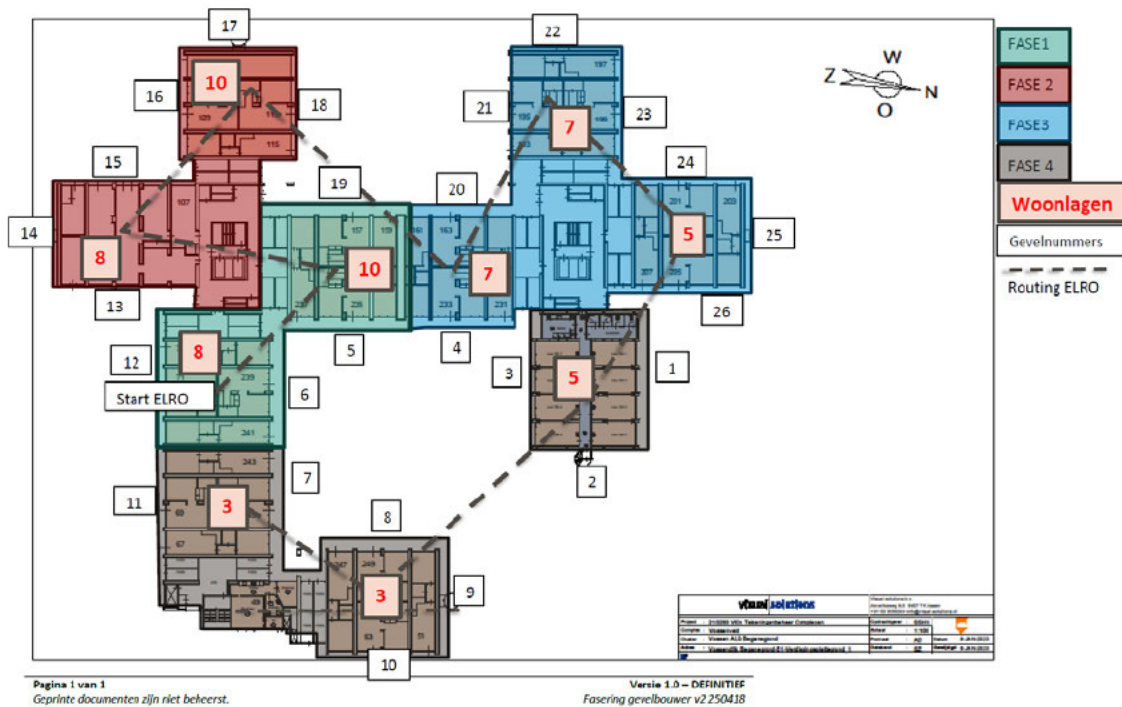

Figuur 2.2 Ontwerp toekomstige situatie gevels.

2.2 Werkwijze en planning werkzaamheden

De huidige planning is om in het gebouw in januari/februari 2026 ongeschikt te maken voor broedvogels en april 2026 voor vleermuizen. Hierna zal eind april worden gestart met de werkzaamheden. De werkzaamheden aan de gevel zullen gefaseerd worden uitgevoerd en ongeveer twee jaar in beslag nemen. Fase 1 zal worden uitgevoerd van mei t/m oktober 2026, fase 2 van september 2026 t/m maart 2027, fase 3 van februari t/m juli 2027 en fase 4 van juni t/m november 2027. Hierin is verschuiving als gevolg van vertraging van de werkzaamheden of onvoorziene omstandigheden mogelijk.

Fasering flow gevelbekleding

Figuur 2.3 Fasering Vossenveld (bron: De Variabele, juli 2025).

2.3 Goedgekeurde gedragscode(s)

Voor de werkzaamheden zijn momenteel geen door het ministerie van Economische Zaken goedgekeurde gedragscodes van toepassing met betrekking tot vleermuizen voor deze werkzaamheden. Voor overige soorten is de zorgplicht van toepassing en dient rekening gehouden te worden met het broedseizoen van vogels.

1. Sweco | Rapport activiteitenplan Vossenveld te Nijmegen
2. Projectnummer 51026880-002
3. Datum 16-10-2025
4. Versie D1
5. Documentreferentie NL25-648800269-150463

3 Onderzoeksmethodiek en resultaten

3.1 Onderzoeksmethode

Voor het onderzoek naar vleermuizen zijn in de periode van half april t/m september 2025 in totaal zes veldbezoeken in de avonduren en/of ochtenduren uitgevoerd. De onderzoeksinspanning is gebaseerd op de functies zomerverblijfplaats, kraamverblijfplaats, paarverblijfplaats/baltsplaats voor de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger, mannenverblijfplaats van de meervleermuis en massawinterverblijfplaats voor de gewone dwergvleermuis. Het protocol heeft tot doel het belang van de functies van onderzoekslocaties voor soorten vleermuizen effectief en efficiënt vast te stellen dan wel uit te sluiten. Doordat vleermuizen iedere (verblijfs)functie slechts een beperkte periode van het jaar gebruiken, is onderzoek naar alle op de onderzoekslocatie mogelijke functies noodzakelijk. Iedere (verblijfs)functie afzonderlijk geniet een jaarronde bescherming. De inventarisatiemethode is conform het protocol voor vleermuisonderzoek (versie 2021, geactualiseerd voor meervleermuis 2025), dat is opgesteld door het vleermuisvakberaad van het Netwerk Groene Bureaus.

Voor het onderzoek is gebruik gemaakt van professionele batdetectors met opnamemogelijkheid. Op basis van de geluidsfrequenties en ritmes kunnen verschillende soorten vleermuizen worden onderscheiden. De opnamemogelijkheid is belangrijk omdat de geluidsopnames kunnen worden gebruikt voor het determineren van soorten die op basis van hun geluid moeilijk zijn te onderscheiden (met name Myotis-soorten) en waarbij het sonogram uitsluitend kan geven. Hierbij is gebruik gemaakt van analyseprogramma Batexplorer. De onderzoekslocatie bestond in de zomer- en kraamperiode uit vijf deelgebieden, waarbij elk deelgebied door één persoon is onderzocht. In de paar- en massawinterperiode is de gehele onderzoekslocatie door één persoon gelijktijdig onderzocht. In tabel 3.1 is te zien op welke data de veldbezoeken zijn uitgevoerd en bij welke (weers)omstandigheden.

Tijdens de veldbezoeken waren de weersomstandigheden voor het waarnemen van vleermuizen gunstig. Tijdens geen van de veldbezoeken was de temperatuur lager dan 12 °C. De windsnelheid lag beneden de 4 Bft en er was geen sprake van neerslag.

Tabel 3.1 (Weers)omstandigheden veldbezoeken.

Datum	Functie bezoek	Tijd	Deelgebied	Weersomstandigheden
4 juni 2025	Eerste avondronde zomer- en kraamverblijfplaatsen	21:45 – 23:50	Gehele onderzoekslocatie	14 °C, droog, windkracht 2 (Bft), half bewolkt.
25 juni 2025	Tweede avondronde zomer- en kraamverblijfplaatsen	21:59 – 23:59	Deelgebied 1 t/m 4	22 °C, droog, windkracht 2 (Bft), licht bewolkt
27 juni 2025	Tweede avondronde zomer- en kraamverblijfplaatsen	22:00 – 00:00	Deelgebied 5	22 °C, droog, windkracht 3 (Bft), helder
1 juli 2025	Ochtendronde zomer- en kraamverblijfplaatsen; mannenverblijfplaats meervleermuis	02:22 – 05:22	Deelgebied 1 t/m 3	18 °C, droog, windkracht 2 (Bft), licht bewolkt

3 juli 2025	Ochtendronde zomer- en kraamverblijfplaatsen	02:23 – 05:23	Deelgebied 4 en 5	12 °C, droog, windkracht 2, helder
9 augustus 2025	Massawinterverblijfplaats	00:00 – 02:00	Gehele onderzoekslocatie	16 °C, droog, windkracht 0 (Bft), helder
20 augustus 2025	Massawinterverblijfplaats en paarverblijfplaatsen	00:00 – 02:00	Gehele onderzoekslocatie	15 °C, droog, windkracht 2 (Bft), bewolkt
15 september 2025	Paarverblijfplaatsen	21:30 – 23.30	Gehele onderzoekslocatie	14 °C, droog, windkracht 2 (Bft), bewolkt

3.2 Onderzoeksresultaten

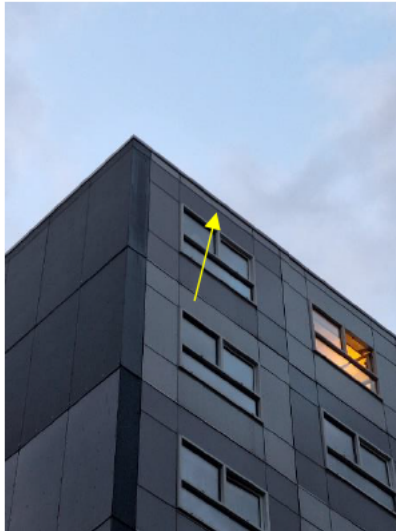
Op 4 juni 2025 is tijdens de eerste avondronde een uitvlieger van gewone dwergvleermuis waargenomen onder de daktrim/dakrand (zie figuur 3.1). Het betreft een zomerverblijfplaats. Op 1 juli, tijdens een ochtendronde, zijn in totaal vijf zomerverblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis aangetroffen, waarvan twee achter gevelplaten, één achter gevelplaten of onder een raam, één onder dakafwerking en één onder de dakrand/daktrim (zie figuur 5.2 t/m 5.4). Op 1 juli is tevens een mogelijke kraamverblijfplaats van gewone dwergvleermuizen waargenomen bij een daktrim/dakrand aan de westzijde van het gebouw (zie figuur 5.5). Vanwege de hoogte van de locatie was niet goed te zien hoeveel individuen het betrof. Gedurende de ochtendronde waren er af en aan minimaal drie zwermende, aantikkende en invliegende gewone dwergvleermuizen aanwezig, wat kan duiden op een kraamverblijfplaats.

In de paar- en massawinterperiode zijn er geen verblijfplaatsen aangetroffen. Ook in de omgeving van de bebouwing, zoals in bomen, zijn geen verblijfplaatsen of baltsende vleermuizen waargenomen.

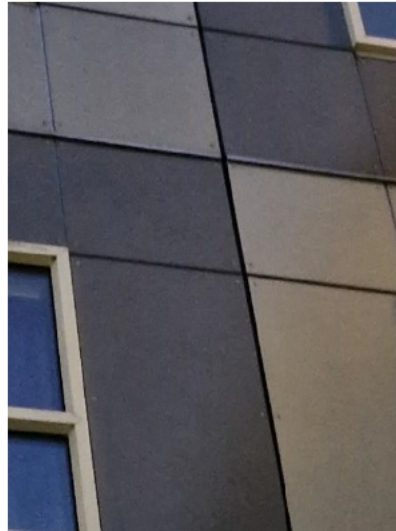
Tijdens de vleermuisrondes zijn diverse foeragerende en langsvliegende gewone dwergvleermuizen en laatvliegers waargenomen. De bomen rondom het gebouw doen vermoedelijk dienst als vliegroute.

Op de onderzoekslocatie zijn in totaal aanwezig:

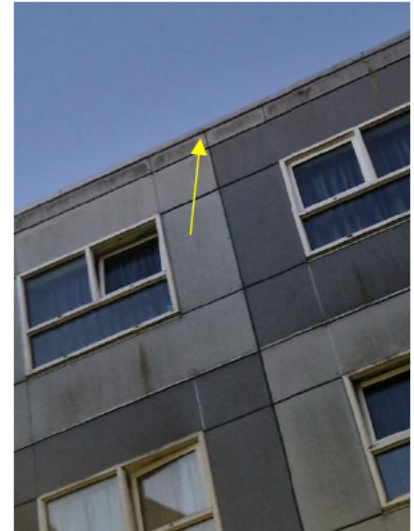
- Zes zomerverblijfplaatsen;
- Eén kraamverblijfplaats (zie figuur 5.6).

Figuur 3.1 Zomerverblijfplaats van gewone dwergvleermuis: uitvlieger onder de daktrim/dakrand aangetroffen op 4 juni 2025.

Figuur 3.2 Zomerverblijfplaats van gewone dwergvleermuis: invlieger tussen gevelplaten aangetroffen op 1 juli 2025.

Figuur 3.3 Zomerverblijfplaats van gewone dwergvleermuis: aantikkend individu bij gevelplaten waargenomen op 1 juli 2025.

Figuur 3.4 Zomerverblijfplaats van gewone dwergvleermuis: twee invliegende individuen waargenomen op 1 juli 2025.

Figuur 3.5 Mogelijke kraamverblijfplaats van gewone dwergvleermuis onder de daktrim/dakrand aangetroffen op 1 juli 2025.

Figuur 3.6 Aangetroffen verblijfplaatsen van vleermuizen in de bebouwing op de onderzoekslocatie.

4 Soorten en gebodsbepalingen

Alle vleermuissoorten vallen onder het beschermingsregime van de Habitatrichtlijn en de conventie van Bonn, in de Omgevingswet ondergebracht in paragraaf 11.2.3 (Bal). De schadelijke handelingen die van toepassing zijn op de vleermuizen betreffen het opzettelijk verstoren, doden of vangen van de dieren en het beschadigen of vernielen van de rust- en voortplantingsplaatsen.

Bij de renovatie van de bebouwing is het niet te voorkomen dat wegnemen, vernielen of beschadigen optreedt van één kraamverblijfplaats en zes zomerverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis, waardoor artikel 11.46, lid 1 (Bal) wordt overtreden. Door het treffen van maatregelen kan de functionaliteit voor de soort behouden blijven. Hiermee wordt overtreding van de Omgevingswet echter niet voorkomen en is een omgevingsvergunning noodzakelijk.

5 Doel en belang van de activiteiten

De gewone dwergvleermuis is opgenomen in de Habitatrichtlijn. Dat houdt in dat een vergunning enkel aangevraagd kan worden op basis van een belang genoemd in deze richtlijn. De vergunning wordt aangevraagd op basis van artikel 8.74k, eerste lid, sub b van het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl). Hierbinnen wordt de vergunning aangevraagd in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

Het doel van de werkzaamheden is het optimaliseren van de duurzaamheid van het gebouw. De gevel is volgens de initiatiefnemer niet brandveilig. Het verduurzamen en brandveiliger maken van het pand wordt gedaan door het aanbrengen van voorzieningen om spouwbranden te vertragen. Daarnaast wordt door het aanbrengen van een nieuw gevelontwerp in combinatie met een aangepast ontwerp, niet alleen de levensduur van het gebouw verlengd, maar wordt ook bijgedragen aan een veiligere en meer toekomstbestendige gebouwschil, met oog voor duurzaamheid. De woningen voldoen niet meer aan het gewenste energielabel. Door het aanpakken van de gevel is er sprake van veel minder warmteverlies en energieverlies dan in de huidige situatie. Immers dateert de bebouwing uit 1975. Het vervangen van de huidige gevelbeplating is noodzakelijk omdat deze na al die tijd het einde van hun levensduur hebben bereikt. Hierdoor vindt er waterlekage en schimmelvorming plaats in de woningen van de studenten. Naast de gevelbeplating zijn ook de bestaande gevelkozijnen aan vervanging toe. Deze ramen in de kozijnen sluiten niet meer goed, waardoor kou en tocht de woningen kan binnendringen. Er zijn ook klachten bij de verhuurder binnengekomen.

Het verduurzamen en brandveiliger maken van het gebouw zal er voor zorgen dat het gebouw weer een lange tijd mee zal gaan. Minder energiegebruik leidt tot minder CO₂-productie en daarmee ook minder opwarming van de aarde. Daarmee worden de gevolgen van de opwarming van de aarde dan ook verminderd. Dit project heeft wellicht geen grote invloed, echter maakt het project wel deel uit van de totale duurzaamheidsopgave die er in deze tijd is.

Nijmegen een belangrijke studentenstad door aanwezigheid van twee hogescholen en een universiteit. Door de sterke groei van de stad is er binnen Nijmegen een groot tekort aan betaalbare woningen voor studenten. Het gebouw Vossenveld heeft 637 studentenwoningen. In de komende jaren zal de staat van het gebouw alleen maar blijven verslechteren. Uiteindelijk zal het gebouw niet meer bewoonbaar zijn, doordat het gebouw onveilig is geworden door onder andere vochtproblematiek, maar ook het brandveiligheidsrisico. Vochtproblematiek leidt op de lange termijn tot diverse gezondheidsproblemen zoals kortademigheid, benauwdheid, hoesten en chronische verkoudheid.

6 Alternatieven

6.1 Alternatieve locatie

Het project is locatiegebonden vanwege de renovatie aan de bestaande bebouwing. De renovatie kan daardoor op een andere locatie niet plaatsvinden. Het betreft o.a. het vervangen van de gevel en dakwerkzaamheden. De initiatiefnemer dient noodzakelijk onderhoud aan de woningen uit te voeren. In het kader van verplichtingen vanuit het Energieakkoord en Klimaatakkoord dienen de woningen minimaal gerenoveerd te worden. Al deze werkzaamheden kunnen niet op een andere locatie worden uitgevoerd.

6.2 Alternatieve inrichting

Om zoveel mogelijk vergelijkbare verblijfplaatsen voor de gewone dwergvleermuis in de toekomst te creëren zullen de nieuwe verblijfplaatsen hoog in de gevel worden geplaatst. Daarnaast zullen ze voldoende ruimte bieden om een zomer- en kraamverblijfplaats te huisvesten. Vergelijkbare verblijfplaatsen worden gecreëerd door de inbouwkasten op verschillende gevels en windrichtingen toe te passen en dus ook verschillende microklimaten aan te bieden op die wijze voor de gewone dwergvleermuis. Op deze wijze hebben de nieuwe verblijfplaatsen zoveel mogelijk dezelfde eigenschappen als de huidige verblijfplaatsen.

Uit de opgestelde mitigatiecatalogus soorten van Arcadis die op 21 november 2023 is uitgebracht, blijkt dat wetenschappelijk is vastgesteld dat het toepassen van inmetselfkasten een bewezen effectieve maatregel is voor vervanging van zomer- en kraamverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis.

De inrichting van de omgeving van de planlocatie zal niet veranderen door de voorgenomen renovatie, doordat al het groen behouden blijft. Een alternatieve inrichting is niet mogelijk aangezien het enkel een renovatie betreft van de bestaande woningen en geen groen opnieuw wordt ingericht.

6.3 Alternatieve werkwijze

Om te blijven voldoen aan de duurzaamheids- en onderhoudseisen die gesteld worden in de huidige tijd is het noodzakelijk om onderhoud uit te voeren. Door de renovatie kan de bebouwing energetisch en brandveilig optimaal worden, wat ervoor zorgt dat de bebouwing een lange tijd mee kan gaan en studenten kan blijven huisvesten in de toekomst.

Bij de werkwijze worden daarnaast maatregelen genomen om doden en verwonden en onnodige verstoring te voorkomen. De gekozen werkwijzen brengen de gunstige staat van instandhouding niet in het geding en beperken de verstoring tot een minimum. De voorgestelde maatregelen zorgen voor het voldoen aan de zorgplicht en zorgvuldig handelen.

6.4 Alternatieve planning

De werkzaamheden zijn omvangrijk en nemen daarom een langere periode in beslag. Gezien de grote opgave en tijdsdruk die volgt vanuit de duurzaamheidsopgave, het tekort aan arbeidskrachten en het gebrek aan alternatieve werkzaamheden in minder geschikte perioden is het daarom niet altijd te voorkomen dat er zoveel mogelijk jaarrond en dus ook in kwetsbare periodes van gebouwbewonende soorten gewerkt moet worden. Daarbij is het ook efficiënter en voor de bewoners minder belastend om de werkzaamheden zoveel mogelijk tegelijkertijd of op zijn minst aansluitend uit te voeren.

De werkzaamheden worden in overleg met de ecologische begeleider en de aannemer zodanig gepland dat er altijd ongeschikt gemaakt kan worden buiten de kwetsbare periodes van de verschillende gebouwbewonende soorten, hierdoor blijven de effecten op de soorten beperkt en wordt doden en verwonden in ieder geval voorkomen. Hierbij geldt dat de aanwezige bebouwing ongeschikt gemaakt dient te worden in de minst kwetsbare periode. Dit wil zeggen buiten de kraam- en overwinteringsperiode van vleermuizen, globaal in de periode van april of in de periode 15 juli t/m 15 oktober. Tevens wordt de bebouwing ongeschikt gemaakt buiten het broedseizoen.

7 Maatregelen

7.1 Inleiding

De te nemen maatregelen zijn in te delen in de volgende vier stappen:

- a. alternatieve verblijfplaatsen aanbieden als tijdelijke opvang van het verlies van de potentiële verblijfplaatsen voor de periode tussen de ingreep en de realisatie van de nieuwe situatie;
- b. onderzoekslocatie voor de ingreep ongeschikt maken voor beschermde soorten;
- c. controleronde(s) om afwezigheid beschermde soorten op moment van ingreep aan te tonen;
- d. in de nieuwe situatie duurzame verblijfsmogelijkheden voor beschermde soorten creëren.

7.2 Tijdelijke mitigatie

Voor het aanbieden van tijdelijke alternatieven, zijn minimaal zes maanden voor de werkzaamheden, vier tijdelijke vleermuiskasten voor elke aangetroffen verblijfplaats worden opgehangen, binnen 200 meter van de huidige verblijfplaatsen. De kasten zijn geplaatst voordat bekend was hoeveel verblijfplaatsen aanwezig zijn in de bebouwing. Er zijn daarom (als worst-case scenario) halverwege maart 2025 twaalf VMT1-kasten geplaatst als tijdelijke mitigatie van kraamverblijfplaatsen en in juli 2025 61 VMTH1-kasten en 20 VMT2a-kasten als tijdelijke mitigatie voor zomerverblijfplaatsen.

Omdat er in het plangebied in totaal zes zomerverblijfplaatsen en één kraamverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis aanwezig zijn, zijn daarom in totaal 24 tijdelijke zomerkasten en vier tijdelijke kraamvleermuiskasten daadwerkelijk benodigd. In figuur 7.4 zijn de locaties van de tijdelijke kasten weergegeven. De vleermuiskasten zijn van het type VMTH1, VMT3 en VMT2a van Unitura (figuur 7.1, figuur 7.2 en figuur 7.3).

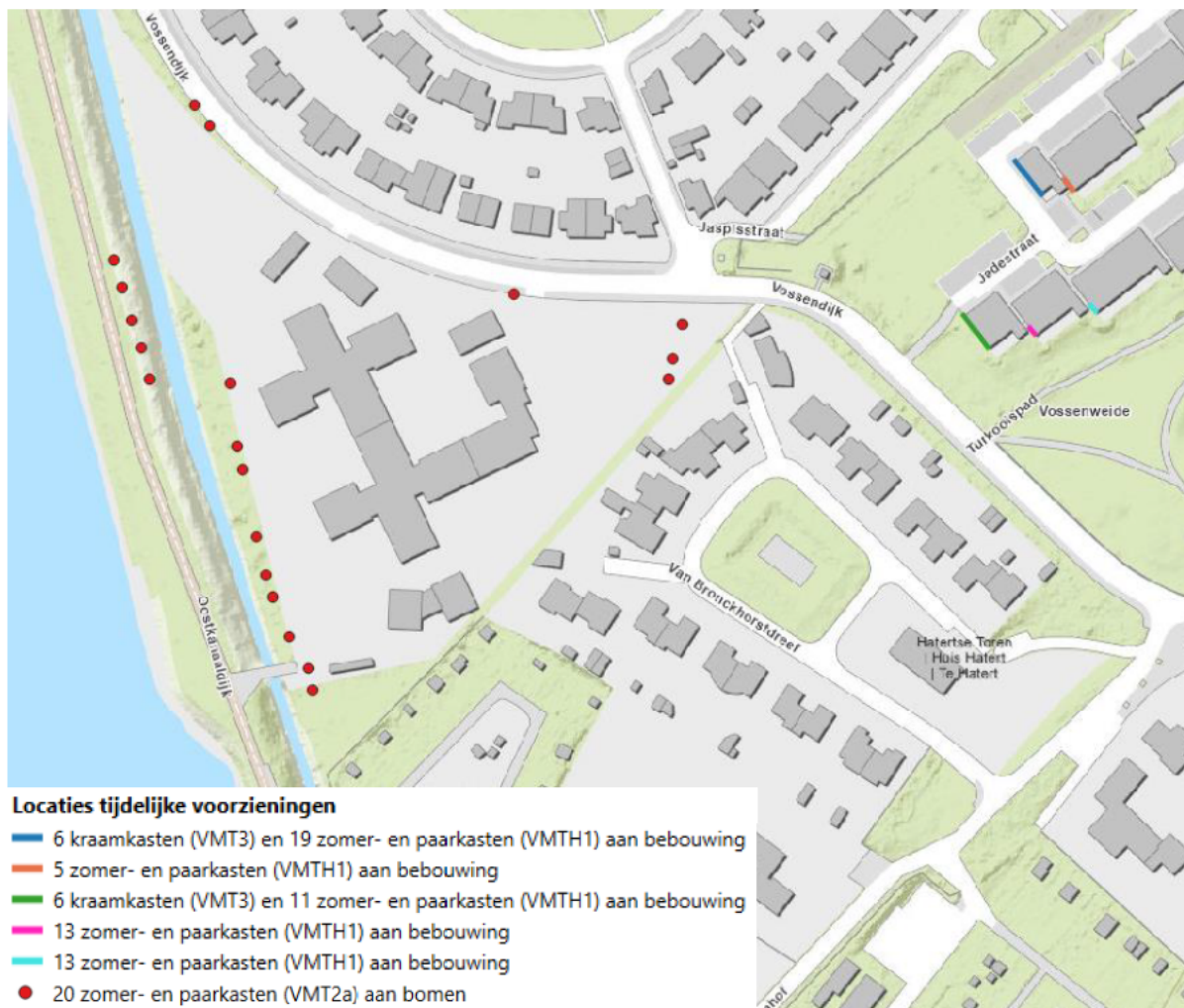
Figuur 7.1 VMTH1-kast van Unitura.

Figuur 7.2 VMT3 van Unitura.

Figuur 7.3 VMT2a van Unitura.

Figuur 7.4 Locaties van de tijdelijke voorzieningen in de directe omgeving van de planlocatie.

7.3 Zorgvuldig handelen en ongeschikt maken

Het broedseizoen loopt globaal van maart tot en met half augustus. De bebouwing wordt voor broedvogels ongeschikt gemaakt in januari/februari 2026. Het ongeschikt maken voor broedvogels zal worden gedaan door alle geschikte openingen af te dichten met vulschuim of weringsborstels. Hierbij dient te worden gezorgd dat vleermuizen niet worden opgesloten in de woningen. Het opsluiten van vleermuizen kan gebeuren wanneer ruimtes die geschikt zijn voor zowel vogels als vleermuizen, volledig ongeschikt gemaakt worden. Dergelijke openingen dienen daarom zo ongeschikt gemaakt te worden dat er geen vleermuizen worden opgesloten door een ruimte van twee centimeter te behouden tussen de vulschuim. Deze ruimte is te klein voor broedvogels en groot genoeg voor vleermuizen.

Tevens wordt het dak ongeschikt gemaakt voor broedvogels door op plaatsen waar binnen het broedseizoen aan het dak wordt gewerkt het grind te verwijderen voor de start van het broedseizoen.

Het ongeschikt maken voor vleermuizen wordt gerealiseerd door voorafgaand aan de renovatiewerkzaamheden alle potentiële invliegopeningen ongeschikt te maken middels het aanbrengen van rugvulling en exclusion flaps en het oplichten en indien nodig dichtzetten van loodslabben. Door het aantreffen van een kraamverblijfplaats dient het ongeschikt maken voor vleermuizen te gebeuren in de periode van april of 15 juli t/m 15 oktober. Daarnaast dient het ongeschikt maken te gebeuren bij een avondtemperatuur van minimaal 10°C. De exacte werkwijze wordt ter plaatse beoordeeld en begeleid door de ecologisch begeleider.

7.4 Controlerondes

Omdat het vleermuisonderzoek slechts een momentopname betreft en vleermuizen opportunistisch kunnen zijn ten aanzien van de keuze van hun verblijfplaats, wordt na afloop van het ongeschikt maken van de woningen een controleronde uitgevoerd. Hierbij wordt met behulp van batdetectors tijdens het uitvliegmoment gecontroleerd of er bij de bekende verblijfplaatsen en de directe omgeving ervan, uitvliegende vleermuizen aanwezig zijn. Indien noodzakelijk worden door de ecologisch begeleider, op basis van deze controleronde, aanvullende maatregelen voorgesteld.

7.5 Duurzame maatregelen in nieuwe situatie

De te renoveren woningen op de planlocatie worden permanent geschikt gemaakt als kraam- en zomerverblijfplaats voor de gewone dwergvleermuis door het inbouwen van 28 vleermuiskasten. 24 kasten die worden toegepast voor zomerverblijfplaatsen zijn van het type VMPM1s (verticaal geschakeld) van Unitura, of vergelijkbaar (figuur 7.5). Voor permanente kraamverblijfplaatsen worden vier inbouwkasten van het type VMPMK3 van Unitura toegepast (figuur 7.6). De exacte locaties van de inbouwkasten moeten nog worden afgestemd met de initiatiefnemer, maar zullen zo dicht mogelijk bij de oorspronkelijke locaties worden ingebouwd. Het inbouwen van de kasten zal onder ecologische begeleiding van een ter zake kundige plaatsvinden. De foto's van de inbouwkasten zullen in het logboek worden vermeld en later aan het bevoegd gezag worden verstrekt.

Figuur 7.5 Permanente zomerverblijfplaatsen: inbouwkast van het type VMPM1s van Unitura.

Figuur 7.6 Permanente kraamplaatsen: inbouwkast van het type VMPMK3 van Unitura.

7.6 Effectiviteit maatregel

Door het tijdig aanbieden van alternatieve verblijfplaatsen voor de gewone dwergvleermuis en het plaatsen van permanente alternatieven voor de gewone dwergvleermuis in de nieuwbouw blijft de functionaliteit behouden. Het plaatsen van kasten en inbouwen van nieuwe voorzieningen is bij andere projecten voor de gewone dwergvleermuis succesvol gebleken. Op vele locaties in Nederland zijn voorzieningen voor de gewone dwergvleermuis ingebouwd en met succes in gebruik genomen door deze soort. Daarbij zijn inbouwkasten opgenomen als wetenschappelijk bewezen werkzaam in de mitigatiecatalogus opgesteld van Arcadis (2023). Bovendien voldoen de inbouwkasten aan de eisen van het kennisdocument van de gewone dwergvleermuis.

7.7 Uitvoering maatregel: monitoren

De locaties van de tijdelijke en permanente voorzieningen voor de gewone dwergvleermuis zullen in overleg met de begeleidende ecoloog bepaald worden. Daarmee wordt gegarandeerd dat de voorzieningen op een goede locatie worden opgehangen of geplaatst. De voorzieningen zijn bewezen maatregelen waardoor monitoring niet vereist is.

1. Sweco | Rapport activiteitenplan Vossenveld te Nijmegen
2. Projectnummer 51026880-002
3. Datum 16-10-2025
4. Versie D1
5. Documentreferentie NL25-648800269-150463

8 Staat van instandhouding gewone dwergvleermuis

De gewone dwergvleermuis is de meest algemene vleermuissoort in Nederland en wordt in het gehele land aangetroffen. In 2013 werd de landelijke gunstige staat van instandhouding als gunstig beoordeeld (soorten-standaard gewone dwergvleermuis, 2014). Momenteel is de staat van instandhouding echter onbekend. Gedurende het hele jaar maken gewone dwergvleermuizen gebruik van bebouwing. In de bebouwing maakt de soort gebruik van de spleetvormige ruimten als spouwmuren, achter gevelbetimmering en onder dakpannen om in gebruik te nemen als verblijfplaats. Naar verwachting is ook de lokale gunstige staat van instandhouding vergelijkbaar met de landelijke staat van instandhouding en dus gunstig. Dit door een combinatie van een aantal factoren:

- De buurt bestaat grotendeels uit oudere woningen met een dakpannen dak en/of spouwmuur met geschikte toegangsmogelijkheden voor vleermuizen doordat de woningen deels dateren uit de jaren 60'/70';
- Daarnaast worden in veel van de onderzoeken bij woningen en gebouwen in Nijmegen verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis aangetroffen;
- De onderzoekslocatie wordt omringd door bomen(rijen) en een kanaal waar vleermuizen kunnen foerageren en langs kunnen vliegen.

Gewone dwergvleermuizen leven in netwerken van meerdere (lokale) populaties. De lokale populatie wordt gevormd door één of meerdere kraamkolonies, enkele niet-voortplantende groepen vrouwtjes en de mannetjes. Een kolonie gewone dwergvleermuizen bestaat uit de vrouwtjes die meerdere kraamverblijven gebruiken die elk enkele tientallen tot honderden vrouwtjes bevat. De netwerken van kraamgroepen zijn via de massawinterverblijfplaatsen aan elkaar verbonden. Het aantal dieren in een gebied is sterk afhankelijk van het voedselaanbod. Omdat de gewone dwergvleermuis een trage voortplanter is, verloopt uitbreiding of herstel van een populatie niet snel.

8.1 Zorgvuldig handelen

Aan het zorgvuldig handelen en de zorgplicht wordt voldaan door het aanbieden van verblijfplaatsen en het ongeschikt maken van de woningen in de minst kwetsbare periode van desbetreffende soort. In onderhavig ecologisch activiteitenplan staat beschreven op welke wijze negatieve effecten ten aanzien van de gewone dwergvleermuis wordt voorkomen. Bij onverhoopt aantreffen van een individu van een beschermde soort dient het werk te worden stilgelegd en direct contact te worden opgenomen met een betrokken ecologisch begeleider. In dit geval [REDACTED] van Sweco.

Bijlage 1

Geraadpleegde bronnen

Arcadis (2023). Mitigatiecatalogus gebouwbewonende soorten. Rapport BIM360Docs, d.d. 21 november 2023, Arcadis Nederland B.V. Opgehaald van <https://www.provinciegroningen.nl>.

BIJ12 (2024). Kennisdocument gewone dwergvleermuis. Opgehaald van <https://www.bij12.nl/wp-content/uploads/2024/04/Kennisdocument-Gewone-dwergvleermuis-versie-2.0.pdf>

Hoekstra, R. (2025). Rapport aanvullend ecologisch onderzoek Vossenveld te Nijmegen. Rapport 51026880-002, d.d. 18 september 2025. Sweco

Morks, R. (2024). Rapport quickscan natuurwaarden Vossenveld in Nijmegen. Rapport 24016.001, d.d. 18 maart 2024. Econsultancy Part of Sweco

Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus (2021). Vleermuisprotocol 2021 (geactualiseerd voor meervleermuis op 24 maart 2025). Opgehaald van <https://netwerkgroenebureaus.nl/vleermuisprotocol>.